

данным которой 20 % туристических потоков в мире приходится на молодежный туризм. Миссией FIYTO является развитие и защита молодежного туризма. Главными ее принципами являются соблюдение демократии, свободы, прав человека и уважение к окружающей среде. Пропаганда политики и религии запрещена так же, как и дискриминация народов по расовому, половому или религиозному признаку. В структуре организации существует ряд подразделений более узкой специализации: Association of Language Travel Organizations/ALTO, The Global Work Experience Association/GWEA, International Au Pair Association/IAPA и др.

Для организации и упрощения передвижения молодежи была создана Международная конфедерация студенческого туризма (ISTC). На базе данной конфедерации действует Ассоциация международного студенческого удостоверения (International Student Identity Card/ISIC).

Ведущей организацией по предоставлению льготных авиабилетов является Ассоциация студенческих авиаперелетов (Student Air Travel Association/SATA).

Еще существует уникальная система автобусных путешествий Contiki. Эта система создана специально для молодых людей в возрасте от 18 до 35 лет. Главным достоинством программ Contiki является возможность посещения недоступных обычным туристам мест, большой выбор маршрутов по Европе, Америке, Африке и Австралии продолжительностью от 3 до 50 дней.

В Беларуси в 1999 г. был создан Центр молодежных путешествий, который был аккредитован агентом CTS Viaggi (SATA). Центр предлагает авиабилеты на рейсы 80 различных авиакомпаний, предоставляет студенческие карточки ISIC и IYTC, представляет в Беларуси Hostel World и Международную федерацию молодежных хостелей.

Понятие молодежного туризма в Беларуси и во всем мире существенно отличается. Наш туризм не приобщен к молодежным тенденциям в мире и остается на примитивном уровне. В Беларуси даже не ведется статистики по туристским потокам среди молодежи. Это направление не развито и хочется надеяться, что изменения к лучшему произойдут уже в ближайшем будущем.

*К.А. Дуровіч
БДЭУ (Мінск)*

ГІСТОРЫКА-КУЛЬТУРНАЯ СПАДЧЫНА Ў ЭКСКУРСІЙНЫМ ПАКАЗЕ

Гісторыка-культурная спадчына з'яўляецца сукупнасцю адметных вынікаў і сведак гістарычнага развіцця дзяржавы, увасобленая ў яе матэрыяльных і духоўных каштоўнасцях.

Гэта найбольш адметныя матэрыяльныя аб'екты і нематэрыяльныя праяўленні чалавечай творчасці, якія маюць выдатную духоўную, эстэтычную і інфармацыйную вартасць. Дзяржава беражліва ставіцца да гэтых праяў творчасці народа. У Рэспубліцы Беларусь дадзеныя аб'екты ўзяты пад яе ахову (Закон РБ "Аб ахове гісторыка-культурнай спадчыны" ад 13.11.1992 г.).

Вывучэнне гісторыка-культурнай спадчыны, выяўленне сведак гістарычнага і духоўнага развіцця народаў Беларусі і іх навуковая і мастацкая ацэнка, ахова, папулярызацыя і перадача спадчыннікам з'яўляецца святым абавязкам як дзяржавы, так і справай гонару кожнага яе грамадзяніна.

Сталіца Беларусі — г. Мінск — багата на помнікі розных часоў, сярод якіх гісторыка-культурныя, этнічныя, археалагічныя. Іх вывучэнне — гэта і абавязак і неабходнасць, як у навуковым, так і пазнавальным аспекце. Абагульненне матэрыяльнай памяці папярэдніх пакаленняў, зацвярджэнне ў грамадстве маральна-псіхалагічнага настрою, пашырэнне яго ўяўлення аб гісторыі нашай дзяржавы — адна з выразных праяў сучаснай адукацыі і выхавання.

Аналізуючы прапановы турысцкіх фірм і арганізацый у галіне экскурсійных маршрутаў па тэрыторыі Беларусі, можна прыйсці да высновы, што амаль усе яны зводзіцца да 35—40 маршрутаў і ахопліваюць агляд і азнаямленне з большасцю самых вядомых помнікаў гістарычнай, культурнай і ваеннай тэматыкі.

Сярод іх: Мінск—Хатынь, Мір—Нясвіж, Мінск—Брэсцкая крэпасць і інш. Яны з'яўляюцца папулярнымі сярод усіх катэгорый турыстаў, што наведваюць Беларусь, асабліва ў маладых людзей, якія праіўляюць цікавасць да знаёмства і вывучэння помнікаў сваёй краіны. Гэтакім спрыяе шырокая прапанова шматлікіх экскурсійных маршрутаў турыстычнымі арганізацыямі, таму ў кожнага ёсць магчымасць выбраць маршрут па густу сярод прапанаваных ці стварыць асабіста.

Аналіз прапаноў турысцкіх прадпрыемстваў паказаў, што тэма "Мінск мемарыяльны" адсутнічае. Вядома, што падобная тэматыка карыстаецца попытам у турыстаў у Маскве, Санкт-Пецярбургу, Кіеве і іншых гарадах, таму распрацоўка дадзенай тэмы з'яўляецца актуальнай. Можна з упэўненасцю сказаць, што яна будзе карыстацца попытам і ў Мінску.

Экскурсійнымі аб'ектамі дадзенага маршруту могуць быць скульптурныя выявы на месцах пахавання знакамітых людзей, якія сваім жыццём, творчасцю і працай услаўлялі Беларусь. У якасці аб'ектаў паказу вылучым: Вайсковыя могілкі (вул. Казлова, Берасцянская), Кальварыйскія могілкі, месца, дзе знаходзіліся Старажоўскія могілкі і інш.

Сярод людзей, што знайшлі свой спачын у гэтых месцах, можна тэматычна вылучыць літаратараў (драматургаў, празаікаў, паэтаў), мастакоў і інш.

На Вайсковых могілках пахаваны Кузьма Чорны, Янка Купала, Якуб Колас, Эдуард Самуйленак і інш.

Кальварыйскія могiлкі: Янка Лучына, Ян Дамель і інш.

Распрацоўка дадзенай тэмы дазволіць узнавіць гістарычную памяць, глыбей пазнаць духоўную спадчыну беларускага народу, паспрыяе задавальненню патрэбаванніў турыстаў і экскурсантаў.

Такім чынам, дадзены маршрут можа быць асабліва цікавы і пазнавальны для тых людзей, якія неабякава ставяцца да гісторыі роднага краю і жадаюць зазірнуць на тыя не старонкі, што захавалі памяць аб выдатных асобах, вядомых падзеях і помніках даўніны.

*А.Е. Паўленко
БГЭУ (Мінск)*

СПЕЦИФИКА РАЗВИТИЯ АГРОТУРИЗМА В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ

Агротуризм — это сектор туристической отрасли, ориентированный на использование природных, культурно-исторических и иных ресурсов сельской местности и ее специфики для создания комплексного туристического продукта. Обязательным условием является размещение средств туристов (как правило, индивидуальные, специализированные) в сельской местности.

Начиная с 1972 г. агротуризм выделяется в мировой практике в отдельную отрасль по различным причинам, важнейшими из которых являются потеря конкурентоспособности основной агропродукции на международном рынке и необходимость реструктуризации сельского хозяйства с целью повышения его эффективности.

Экономика переходного периода для любой страны и для Беларуси в частности характеризуется острым дефицитом финансовых ресурсов. Одним из путей преодоления этого кризиса является внедрение в экономику наиболее эффективных, быстроокупаемых отраслей, таких как агротуризм. Этот вид туризма имеет свою специфику, которая выражается в минимизации издержек на основные услуги — проживание и питание — так как эти услуги оказывают сами сельские жители, без посредников. Положительной стороной агротуризма является возможность дополнительного дохода местного населения, а также экологичность отдыха. Кроме того, развитие туризма в сельской местности предполагает улучшение экологической обстановки, которая, в свою очередь, способствует созданию экологически чистой продукции.

В некоторых странах экотуризм и агротуризм рассматриваются как синонимы. Однако между этими понятиями существуют различия: если в пакет услуг включены такие виды досуга, как охота или рыбалка, даже сбор растений и ягод, то его нельзя отнести к экологическому туризму. Агротуризм же предусматривает все возможные виды развлечений.

Для иностранного туризма в нашей стране нет перспектив без иностранных инвестиций. Сельский же туризм может развиваться за счет